VALTIOVARAINMINISTERIÖ

27.2.2019

Lakivaliokunnalle

Viite HE 221/2018

Maakuntauudistus ja konkurssisääntely

Lakiasiainvaliokunta on pyytänyt lausuntoa maakuntauudistuksen ja konkurssisääntelyn yhteyksistä.

Valtiovarainministeriö katsoo, että maakuntien toiminnan konkurssisuoja on välttämätöntä toteuttaa konkurssilainsäädännön uudistamisen yhteydessä. Konkurssisuoja muodostaa yhden keskeisen tukipilarin tulevien maakuntien toimintaan eikä se siten voi jäädä säädettäväksi vasta tulevalla vaalikaudella. Maakunnan ja sen osana toimivan liikelaitoksen (ml. valinnanvapauspalvelut) toiminta on viranomaistoimintaa eikä viranomaisen toiminnan konkurssisuoja voi jäädä sääntelemättä.

Siltä osin kuin on syntynyt epäselvyyttä, mikä on konkurssisääntelyn suhde valtiontukisääntelyyn, valtiovarainministeriö toteaa, että sinänsä konkurssikelvottomuus on seikka, joka muodostaisi maakunnan toiminnalle kielletyn valtiontuen, jos toiminta katsottaisiin taloudelliseksi toiminnaksi eli EU-kilpailulainsäädännön alaiseksi toiminnaksi. Konkurssikelvottomuus muodostaisi rajattoman tukielementin. Hallitus on kuitenkin koko ajan esittänyt, että maakunnan toiminta ei ole taloudellista toimintaa ja siksi maakunnan konkurssikelvottomuus ei muodosta EU-valtiontukiongelmaa. Kun perustuslakivaliokunta on pitänyt lausunnoissaan keskeisenä varmistaa maakunnan riittävän oman tuotannon ja on katsonut, ettei yksityinen konkurssikelpoinen toiminta takaa riittävästi perusoikeuksien turvaamista kaikissa tapauksissa, on myös tästä syystä tärkeää, että konkurssilaissa säädettäisiin, ettei maakunta voi mennä konkurssiin.

Konkurssisuojaan liittyvät EU-valtiontukiongelmat liittyvät osaltaan myös maakuntalakiehdotuksen 113 §:ään. Ehdotuksen mukaan, jos maakunta omilla nimenomaisilla päätöksillään päättää lähteä markkinoille, on se konkurssisuojaan liittyvien kilpailuneutraliteettiongelmien vuoksi yhtiöitettävä toiminta. Tällöin kyse on siis olisi taloudellisesta toiminnasta.

Valtiovarainministeriö pitää valitettavana, että konkurssisääntelyn yhteys maakuntauudistukseen on tullut esiin valiokunnassa vasta nyt. Maakunnan toimintaa koskeviin lainsäädäntömuutoslistauksiin oli kirjattu valmistelussa konkurssilaki alusta pitäen. Oikeusministeriö on ollut mukana valmistelussa sekä esittänyt osaltaan uudistukseen liittyvät kytköslait. Jokainen ministeriö on vastannut listan mukaisten muutosten toteuttamisesta. Jostain syystä konkurssikelvottomuutta koskevia esityksiä ei kuitenkaan liitetty esim. hallituksen esitykseen 14/2018 ja sääntely jäi siten toteutettavaksi konkurssilain muun uudistamisen yhteydessä.

Lainsäädäntöjohtaja Auli Valli-Lintu

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9